

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 11 päivänä marraskuuta 2014

877/2014

Laki

alusturvallisuuden valvonnasta annetun lain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 7 päivänä marraskuuta 2014

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan alusturvallisuuden valvonnasta annetun lain (370/1995) 2 §:n 5 kohta sekä 11, 14, 18 ja 20 §, sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 5 kohta laissa 1138/2010, 11 § osaksi laissa 1138/2010, 14 § laeissa 543/2004 ja 1138/2010, 18 § laeissa 1251/1997, 1293/2009 ja 1138/2010 ja 20 § laissa 1138/2010, seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa ja sen nojalla annetuissa asetuksissa tarkoitetaan:

5) *kansainvälisillä yleissopimuksilla*:

a) ihmishengen turvallisuudesta merellä vuonna 1974 tehtyä kansainvälistä yleissopimusta (SopS 11/1981, *SOLAS-yleissopimus*);

b) alusten aiheuttaman meren pilaantumisen ehkäisemisestä vuonna 1973 tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen liittyvää vuoden 1978 pöytäkirjaa (SopS 51/1983, *MARPOL 73/78 -yleissopimus*);

c) kansainvälistä merenkulkijoiden koulutusta, pätevyyskirjoja ja vahdinpitoa koske-

vaa vuoden 1978 yleissopimusta (SopS 22/1984, *STCW-yleissopimus*);

d) kansainvälisistä säännöistä yhteentörmäämisen ehkäisemiseksi merellä vuonna 1972 tehtyä kansainvälistä yleissopimusta (SopS 30/1977, *COLREG-yleissopimus*);

e) vuoden 1969 kansainvälistä aluksenmittausyleissopimusta (SopS 31/1982);

f) yleissopimusta (n:o 147), joka koskee kauppa-aluksissa noudatettavaa vähimmäistasoa (SopS 54/1979);

g) öljyn aiheuttamasta pilaantumisvahingosta johtuvasta siviilioikeudellisesta vastuusta vuonna 1969 tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen muuttamisesta tehtyä vuoden 1992 pöytäkirjaa (SopS 43/1996);

h) vuoden 1966 kansainvälistä lastivii-vayleissopimusta (SopS 52/1968);

HE 99/2014
LiVM 11/2014
EV 114/2014

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/38/EU (32013L0038); EUVL N:o L 218, 14.8.2013, s.1

i) merityötä koskevaa vuoden 2006 yleissopimusta (SopS 52/2013);

j) vuoden 2001 kansainvälistä yleissopimusta alusten haitallisten kiinnittymisenestojärjestelmien rajoittamisesta (SopS 93/2010);

k) vuoden 2001 kansainvälistä yleissopimusta aluksen polttoaineen aiheuttamasta pilaantumisvahingosta johtuvasta siviilioikeudellisesta vastuusta (SopS 4/2009);

11 §

Aluksen tarkastus tai tutkimus

Aluksen tarkastus tai tutkimus on toimitettava, jos aluksella ei ole 10 §:ssä tarkoitettuja asiakirjoja tai jos on perusteltua aiheuttaa olettaa, että aluksen tosiasiallinen tilanne ei olennaisessa määrin vastaa asiakirjoissa annettuja tietoja.

Ulkomalaisella aluksella on toimitettava PSC-direktiivin mukainen yksityiskohtainen tarkastus, jos 1 momentissa tarkoitettua tarkastuksen yhteydessä ilmenee seikkoja, joiden perusteella voidaan olettaa, että alus tai sen varusteiden kunto ei olennaisilta osin täytä niille asetettuja vaatimuksia. Yksityiskohtainen tarkastus on toimitettava myös ulkomalaisella aluksella, jonka lippuvaltio ei ole 2 §:n 5 kohdassa mainitun kansainvälisen yleissopimuksen sopimuspuoli. Valvontaviranomaisen on ilmoitettava puutteista työsuojeluviranomaiselle noudattaen, mitä laivaväen työ- ja asuinympäristöstä sekä ruokahuollosta aluksella annetussa laissa (395/2012) säädetään, ja valtakunnallisille merenkulun työmarkkinajärjestöille, jos tarkastuksessa havaitaan laivaväen asumis- ja työskentelyolosuhteissa olennaisia puutteita tai jos puutteista on tehty tämän lain 20 §:ssä tarkoitettu ilmoitus.

Jos alusturvallisuutta ei voida todeta asiakirjoista, koska niitä ei ole joko sen vuoksi, että aluksen lippuvaltiota eivät sido sellaiset kansainväliset sopimukset, jotka velvoittavat aluksen pitämään hallussaan 10 §:ssä tarkoitettuja asiakirjat, tai että alus ei kuulu sopimusten piiriin, on tarkastusta suoritettaessa tutkittava, että alus ei alusturvallisuuden osalta olennaisessa määrin poikkea niistä vaatimuksista, jotka vastaavan kokoisien ja vastaavaan

liikenteeseen käytettävän suomalaisen aluksen on täytettävä.

14 §

Aluksen pysäyttäminen, sen käytön rajoittaminen sekä sen varusteen, laitteen, toiminnon ja järjestelyn käytön kieltäminen

Jos alusturvallisuudessa oleva vika tai puute on sellainen, että aluksen käyttö siinä liikenteessä, johon se on tarkoitettu, aiheuttaa välitöntä vaaraa alukselle tai aluksen laivaväelle, vaaraa ihmishengelle taikka olennaista vaaraa terveydelle, muulle liikenteelle tai meriympäristölle, valvontaviranomaisen on tehtävä kirjallinen päätös aluksen pysäyttämisestä, sen käytön rajoittamisesta tai sen varusteen, laitteen, toiminnon tai järjestelyn käytön kieltämisestä, kunnes vika tai puute on korjattu. Kirjallinen päätös on perusteltava ja siinä on annettava tieto kaikista niistä olosuhteista, jotka ovat johtaneet aluksen pysäyttämiseen.

Valvontaviranomainen voi tehdä 1 momentissa tarkoitettua päätöksen myös, jos laivanisäntä tai aluksen päällikkö vastustaa tarkastusta tai jos valvontaviranomaiselle ei anneta niitä asiakirjoja, luettelota tai tietoja, joita se on oikeutettu 6 §:n nojalla saamaan, taikka jos laivanisäntä tai aluksen päällikkö ei korjaa alusturvallisuudessa havaittua puutetta tai epäkohtaa valvontaviranomaisen asettaman määräajan kuluessa.

Päätöstä, jolla alus pysäytetään, sen käyttöä rajoitetaan tai sen varusteen, laitteen, toiminnon tai järjestelyn käyttö kielletään, on heti noudatettava. Päätöksestä on viipymättä ilmoitettava aluksen päällikölle ja ulkomaisen aluksen ollessa kyseessä myös lippuvaltion hallinnolle tai sitä edustavalle lähimmälle konsulille tai diplomaattiselle edustajalle. Ilmoitukseen on liitettävä tarkastuskertomus. Lisäksi asiasta on tarvittaessa ilmoitettava nimetyille katsastajalle tai hyväksytyille laitoksille, jotka vastaavat luokitustodistusten antamisesta. Valvontaviranomaisen on kutsuttava lippuvaltion hallinnon edustaja paikalle, jos päätös aluksen pysäyttämisestä perustuu laivaväen asumis- ja työskentelyolosuhteissa ilmeneviin olennaisiin puutteisiin. Valvontaviranomaisen on li-

säksi ilmoitettava puutteista valtakunnallisille merenkulun työmarkkinajärjestöille.

Jos 1 momentissa tarkoitettuja puutteita ei voida korjata tarkastussatamassa, valvontaviranomainen voi antaa alukselle luvan jatkaa matkaansa lähimmälle, päällikön ja kyseisen viranomaisen valitsemalle soveltuvalle korjaustelakalle tai seuraavaan satamaan, jos alus noudattaa lippuvaltion toimivaltaisen viranomaisen määräämiä ja valvontaviranomaisen hyväksymiä ehtoja.

Jos 1 momentissa tarkoitettu päätös aluksen pysäyttämisestä perustuu laivaväen asumis- ja työskentelyolosuhteissa ilmeneviin olennaisiin puutteisiin, pysäyttämismääräystä tai toiminnon keskeyttämistä ei saa peruuttaa ennen kuin kyseiset puutteet on korjattu tai valvontaviranomainen hyväksynyt toimintasuunnitelman puutteiden ripeäksi korjaamiseksi.

18 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla tehtyyn valvontaviranomaisen päätökseen saa vaatia oikaisua Liikenteen turvallisuusvirastolta siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimus tämän lain 14 ja 14 b §:ssä tarkoitettua pysäyttämispäätöksestä ja 14 c—14 h §:ssä tarkoitettua satamaan pääsyn epäämismääräyksestä on käsiteltävä viipymättä.

Muuhun tämän lain nojalla tehtyyn päätökseen sekä oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäytölaissa (586/1996) säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen aluksen pysäyttämistä, aluksen käytön rajoittamista sekä sen varusteen, laitteen, toiminnon tai järjestelyn kieltämistä, aluksen pääsyn epäämismääräystä ja laivanisännän liikennöinnin keskeyttämistä koskevassa asiassa saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäytölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden muuhun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valituskirjelmä on toimitettava oikaisupäätöksen antaneelle valvontaviranomaiselle, jonka tulee toimittaa asiassa kertyneet asia-

kirjat ja oma lausuntonsa viipymättä valitusviranomaiselle. Valitus on käsiteltävä viipymättä.

20 §

Rikkomuksista ilmoittaminen ja ilmoituksen tekijän henkilöllisyyden salassa pitäminen

Ilmoitus alusturvallisuutta koskevan säännöksen tai määräyksen rikkomisesta on, mikäli mahdollista, tehtävä kirjallisena valvontaviranomaiselle. Suullinen ilmoitus voidaan tehdä vain silloin, jos asian kiireellisyys tai muun syyn vuoksi kirjallinen ilmoitus ei ole mahdollinen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun ilmoituksen tekijän henkilöllisyyttä ei saa paljastaa aluksen päällikölle, omistajalle eikä laivanisännälle. Jos ilmoituksen perusteella toimitetaan tarkastus, tarkastaja ei saa ilmoittaa, että tarkastus toimitetaan ilmoituksen perusteella. Tarkastajan on toteutettava kaikki laivaväen haastattelut luottamuksellisesti.

Valvontaviranomaisen on ilmoitettava lippuvaltion hallinnolle ja tarvittaessa suomalaiselle työsuojeluviranomaiselle sellaisesta ilmoituksesta, joka ei selkeästi ole perusteeton sekä sen johdosta toteutetuista toimenpiteistä. Työsuojeluviranomainen ilmoittaa tarvittaessa tällaisesta ilmoituksesta Kansainväliselle työjärjestölle. Jos valvontaviranomainen pitää ilmoitusta selkeästi perusteettomana, sen on ilmoitettava tästä perusteluineen ilmoituksen tekijälle.

Valvontaviranomaisen on viipymättä tiedotettava lippuvaltion hallinnolle laivaväen asumis- ja työskentelyolosuhteista koskevien säännösten tai määräysten rikkomista koskevista ilmoituksesta, jota ei Suomea sitovien kansainvälisten määräysten mukaisesti ole kyetty käsittelemään aluksella, sekä pyydettyä suunnitelma korvaavista toimenpiteistä. Valvontaviranomainen toimittaa tällaista ilmoitusta koskevan tarkastusraportin sekä lippuvaltion vastauksen Kansainväliselle työjärjestölle ja valtakunnallisille merenkulun työmarkkinajärjestöille.

Edellä 9 §:ssä mainitun viranomaisen tai satamaoperaattorin on toimitettava valvontaviranomaiselle kirjallisesti tieto sellaisesta tavanomaisten tehtäviensä suorittamisen yhtey-

dessä tietoonsa tulleesta alusturvallisuutta koskevan säännöksen tai määräyksen ilmeisestä rikkomisesta, joka voi vaarantaa aluksen turvallisuutta tai aiheuttaa kohtuutonta haittaa meriympäristölle. Tieto tulee toimittaa mahdollisuuksien mukaan sähköisesti. Tieto voidaan toimittaa suullisesti, jos asian kiireellisyys tai muun syyn vuoksi tiedon kirjallinen toimittaminen ei ole mahdollista. Ilmoitukseen on liitettävä seuraavat tiedot:

- 1) aluksen nimi;
- 2) aluksen IMO-tunnistenumero;
- 3) radiokutsutunnus;

- 4) lippuvaltio;
- 5) edellinen käyntisatama;
- 6) määräsatama;
- 7) kuvaus aluksella todetuista rikkomuksista.

Tämä laki tulee voimaan 21 päivänä marraskuuta 2014.

Muutoksenhaussa ennen tämän lain voimaantuloa annettuun hallintopäätökseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 7 päivänä marraskuuta 2014

Tasavallan Presidentti
SAULI NIINISTÖ

Liikenne- ja kuntaministeri *Paula Risikko*